

Broj: 554/25

Podgorica, 18. septembar 2025. godine

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 stav 1 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore<sup>1</sup> i člana 40 Pravila o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore<sup>2</sup> sproveo je ispitni postupak po pritužbi XX i utvrdio činjenično stanje na način koji slijedi.

## I UVOD

1. Postupak pred Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore odnosi se na ispitivanje tvrdnji podnosioca pritužbe da mu je prekid zdravstvenog osiguranja bez prethodne najave od strane Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, onemogućio pristup antiretrovirusnoj terapiji na koji način je direktno ugroženo njegovo zdravstveno stanje.

## II ISPITNI POSTUPAK

2. Postupajući po ovoj pritužbi, u cilju ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik je u skladu sa odredbom člana 35 Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore zatražio izjašnjenje na navode iz pritužbe od Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

3. U izjašnjenju Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore broj: 02-7496 od 8. avgusta 2025. godine, navodi se da se podnosilac pritužbe prvobitno obratio Ministarstvu zdravlja, koje je prosljedilo upit Fondu za zdravstveno osiguranje. Nakon toga, pomoćnik direktora, YY je ostvario direktnu komunikaciju putem mejla sa podnosiocem pritužbe i odgovorio mu na sve upite, o čemu je kao dokaz priložena mejl korespondencija. Takođe ukazuju da je podnosiocu pritužbe istekao period na koji je bio osiguran prvobitno, te nakon toga nije ispunjavao uslov za ponovno sticanje statusa osiguranika, što svakako ne znači da mu je uskraćeno parvo na zdravstvenu zastitu, ali da istu može ostvariti o svom trošku. O ovim činjenicama je uredno obaviješten i od strane službenika Fonda za zdravstveno osiguranje PJ Herceg Novi.

## III ČINJENICE

4. Činjenice utvrđene na osnovu navoda podnosioca pritužbe i izjašnjenja Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, te cjelokupne dokumentacije koja egzistira u spisima predmeta mogu se sublimirati na sljedeći način.

---

<sup>1</sup> (»Službeni list CG«, br. 42/11, 32/14 i 21/17)

<sup>2</sup> (»Službeni list CG«, br. 53/14)

5. Podnosilac pritužbe je državljanin Ruske Federacije, sa dozvolom za privremeni boravak i rad u Crnoj Gori.

6. Pomoćnik direktora Fonda za zdravstveno osiguranje YY odgovorio je na upite podnosioca pritužbe putem imejla dana 30. i 31. jula 2025. godine

#### **IV RELEVANTNO DOMAĆE I MEĐUNARODNO PRAVO**

##### **A. Ustav Crne Gore<sup>3</sup>**

###### **Član 69**

Svako ima pravo na zdravstvenu zaštitu.

##### **B. Zakon o zdravstvenoj zaštiti<sup>4</sup>**

###### **Član 5**

U ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu građani su jednaki, bez obzira na nacionalnu pripadnost, rasu, pol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju, starosnu dob, invaliditet, jezik, vjeru, obrazovanje, socijalno porijeklo, imovno stanje i drugo lično svojstvo, u skladu sa zakonom.

###### **Član 12**

Stranac ima pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom. Zdravstvena ustanova i zdravstveni radnici dužni su da strancu ukažu hitnu medicinsku pomoć. Stranac snosi troškove pružene hitne medicinske pomoći ili druge vrste zdravstvene zaštite, prema cjenovniku zdravstvene ustanove, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređeno.

###### **Član 17 stav 2**

Za lica koja nemaju zdravstveno osiguranje, iz budžeta Crne Gore se obezbjeđuju sredstva za sprovođenje prioriternih mjera zdravstvene zaštite iz člana 16 stav 2 tač. 5, 5a, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 14 ovog zakona.

##### **C. Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju<sup>5</sup>**

###### **Član 6**

Osiguranici, u smislu ovog zakona, su crnogorski državljani sa prebivalištem u Crnoj Gori i stranci sa odobrenim stalnim ili privremenim boravkom u Crnoj Gori, koji su...

Osiguranik, u smislu ovog zakona, ne može da bude lice koje ima status osiguranika u drugoj državi, ukoliko međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije utvrđeno.

###### **Član 7**

Državljanima zemalja sa kojima je zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ostvaruju zdravstvenu zaštitu u obimu koji je utvrđen tim ugovorom.

###### **Član 48**

Prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja može ostvariti lice koje je upisano u evidenciju nadležnog organa, u skladu sa zakonom.

Status osiguranog lica ostvaruje se samo po jednom osnovu i dokazuje se zdravstvenom knjižicom koju izdaje Fond ili ličnom kartom, na osnovu podataka koji se vode kod nadležnog organa.

<sup>3</sup> ("Sl. list CG", br. 1/07, 38/13)

<sup>4</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 3/16, 39/16, 2/17, 044/18, 06.07.2018, 24/19, 24/19, 82/20, 8/21, 3/23, 48/24, 77/24, 84/24)

<sup>5</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 048/24 od 24.05.2024)

#### **D. Pravilnik o bližim uslovima i načinu ostvarivanja određenih prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja**<sup>6</sup>

##### **Član 2**

Prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ostvaruje osiguranik i član uže ili šire porodice osiguranika (u daljem tekstu: osigurano lice) kojem je na način propisan zakonom, ovim pravilnikom i drugim opštim aktima utvrđeno svojstvo osiguranog lica:

- prijavljivanjem na zdravstveno osiguranje putem jedinstvene prijave u Centralni registar obveznika uplate doprinosa i osiguranika, u skladu sa zakonom,
- prijavljivanjem na zdravstveno osiguranje u skladu sa međudržavnim sporazumom o socijalnom osiguranju i
- podnošenjem zahtjeva za upis u evidenciju osiguranog lica Fonda.

##### **Član 5**

Osiguranom licu se obezbjeđuje zdravstvena zaštita u punom iznosu iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja za liječenje osnovnog oboljenja ili stanja: ....sistemska autoimuna bolest, HIV, ...Hepatitis B i Hepatitis C...

#### **E. Zakon o pravima pacijenata**<sup>7</sup>

##### **Član 3**

Ovaj zakon primjenjuje se i na strance koji ostvaruju zdravstvenu zaštitu u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom i zaključenim međunarodnim sporazumima.

##### **Član 30**

Pacijent ima pravo na blagovremenu zdravstvenu zaštitu.

Pravo iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se na svim nivoima zdravstvene zaštite.

#### **F. Zakon o strancima**<sup>8</sup>

##### **Član 43**

Strancu se može izdati dozvola za privremeni boravak i dozvola za privremeni boravak i rad, ako:

- 3) ima zdravstveno osiguranje...

#### **G. Pravilnik o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad**<sup>9</sup>

##### **Član 8**

Uz zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak, odnosno dozvole za privremeni boravak i rad prilažu se dokazi o ispunjenosti uslova za izdavanje tih dozvola, u skladu sa Zakonom o strancima.

##### **Član 11**

Dokazom o zdravstvenom osiguranju smatra se putničko zdravstveno osiguranje obezbijeđeno od ovlašćenog osiguravajućeg društva, zdravstveno osiguranje obezbijeđeno u skladu sa međunarodnim ugovorima ili zdravstveno osiguranje ostvareno pod uslovima i na način utvrđen posebnim zakonom.

#### **H. Zakon o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore**<sup>10</sup>

##### **Član 41 stav 1**

<sup>6</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 012/18 od 23.02.2018, 042/18)

<sup>7</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 040/10 od 22.07.2010, 040/11 od 08.08.2011)

<sup>8</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 012/18 od 23.02.2018, 003/19 od 15.01.2019, 086/22 od 03.08.2022, 077/24 od 05.08.2024)

<sup>9</sup> ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 021/20 od 22.03.2020, 037/21 od 07.04.2021, 120/21 od 12.11.2021, 145/22 od 27.12.2022)

<sup>10</sup> ("Sl. list CG", br. 42/11, 32/14, 21/17)

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

#### Član 43

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca obavještava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja.

### V OCJENA ZAŠTITNIKA

7. Podnosilac pritužbe prigovara da je bez prethodne najave i obavještenja izbrisan iz sistema državnog zdravstvenog osiguranja od strane Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore kojim postupkom je dovodeno u pitanje ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu zbog primanja kontinuirane antiretrovirusne terapije.

8. Imajući u vidu činjenice i okolnosti utvrđene u ispitnom postupku, Zaštitnik smatra da predmetnu pritužbu treba posmatrati sa aspekta povrede prava na zdravstvenu zaštitu, u smislu odredbe člana 69 Ustava Crne Gore i člana 12 Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

9. Zaštitnik prvenstveno podsjeća da je način regulisanja boravka i rada stranih državljana u Crnoj Gori uređen Zakonom o strancima koji postavlja jasne smjernice i uslove koje je neophodno ispuniti za dobijanje potrebnih dozvola. Kada strani državljanin podnosi zahtjev za privremeni boravak ili privremeni boravak i rad, obavezan je da priloži odgovarajuće dokaze koji potvrđuju da ispunjava sve propisane uslove prema ovom zakonu<sup>11</sup>.

10. S tim u vezi Zaštitnik konstatuje da je podnosilac pritužbe državljanin Ruske Federacije, koji zakonito boravi u Crnoj Gori po osnovu izdate dozvole za privremeni boravak i rad u Crnoj Gori.

11. Jedan od dokaza koji se moraju priložiti uz zahtjev za odobrenje privremenog boravka jeste i dokumentacija koja potvrđuje da strani državljanin ima važeće zdravstveno osiguranje. Ovaj zahtjev podrazumijeva da osoba mora osigurati adekvatnu zaštitu svog zdravlja tokom boravka u zemlji, što je od suštinske važnosti kako za nju samu, tako i za zdravstveni sistem domaće zajednice.

12. Zdravstveno osiguranje može biti privatno ili javno, ali je važno da pokriva osnovne medicinske usluge, hitnu pomoć i eventualne hospitalizacije. Shodno važećoj regulativi<sup>12</sup> dokazom o zdravstvenom osiguranju smatra se putničko zdravstveno osiguranje obezbijeđeno od ovlašćenog osiguravajućeg društva, zdravstveno osiguranje obezbijeđeno u skladu sa međunarodnim ugovorima ili zdravstveno osiguranje ostvareno pod uslovima i na način utvrđen posebnim zakonom.

13. Kriterijumi za sticanje svojstva osiguranika, prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i ostvarivanje tih prava propisani su Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju shodno kojem osiguranici su crnogorski državljani sa prebivalištem u Crnoj Gori i stranci sa odobrenim stalnim ili privremenim boravkom u Crnoj Gori<sup>13</sup>. Status osiguranog lica ostvaruje se samo po jednom osnovu i

<sup>11</sup> član 8 Pravilnika o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad ("Službeni list Crne Gore", br. 025/19 od 30.04.2019, 021/20 od 22.03.2020, 037/21 od 07.04.2021, 120/21 od 12.11.2021, 145/22 od 27.12.2022)

<sup>12</sup>član 11 Pravilnika o obrascima, bližim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak i rad

<sup>13</sup> član 6 stav 1 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju

dokazuje se zdravstvenom knjižicom koju izdaje Fond ili ličnom kartom, na osnovu podataka koji se vode kod nadležnog organa<sup>14</sup>.

14. Osim toga, odredba člana 6 stav 4 ovog zakona naglašava da osoba ne može biti osiguranik ukoliko već ima status osiguranika u drugoj državi, osim ako međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ne predviđa drugačije. Ova klauzula je važna kako bi se izbjegle situacije dvostrukog osiguranja, čime se čuva integritet sistema zdravstvenog osiguranja i obezbjeđuje pravična raspodjela resursa.

15. Zaštitnik uočava da je podnosilac pritužbe državljani Ruske Federacije sa kojom državom Crna Gora nema zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju. Stoga, da bi neko lice iz ove države, ili ruski državljani zaposlen u nekoj crnogorskoj firmi dobio status osiguranika u Crnoj Gori, potrebno je da, pored ostalog dostavi i dokaz da nema status osiguranika u Rusiji, odnosno, dokaz (potvrda, dokumenat ovjeren od strane nadležne institucije one države iz koje to lice dolazi) da je objavljen sa zdravstvenog osiguranja te države.

16. Ukoliko navedeno nije moguće dostaviti, zdravstvena zaštita ne može biti obezbijeđena na teret Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, već troškove pružene zdravstvene zaštite snosi lično ruski državljani. Dakle kada su u pitanju lica koja dolaze iz država sa kojima Crna Gora nema zaključene sporazume o socijalnom osiguranju, zdravstvene ustanove vrše neposrednu naplatu troškova za pružene usluge po važećem cjenovniku.

17. Na osnovu navoda iz pritužbe, kao i dostavljenog izjašnjenja i priložene dokumentacije, može se zaključiti da je Fond za zdravstveno osiguranje blagovremeno reagovao na obraćanje podnosioca pritužbe. U obrazloženom odgovoru, dostavljenom podnosiocu pritužbe putem imejla dana 30. i 31. jula 2025. godine Fond je pružio relevantne informacije vezane za sistem zdravstvenog osiguranja, mogućnostima za liječenje i dobijanje redovne terapije uz naznaku da ne postoje zakonske prepreke za lica koja nijesu osiguranici Fonda da navedene lijekove kupuju uz recept i uputio podnosioca pritužbe na referentnu zdravstvenu ustanovu. Ovaj pristup pokazuje transparentnost i posvećenost Fonda u pružanju podrške korisnicima, te osigurava da podnosilac bude potpuno informisan o svojim pravima iz zdravstvene zaštite.

18. U odnosu na navode podnosioca pritužbe da prekidom osiguranja nema pristup neophodnoj terapiji čime se ugrožava njegovo zdravlje, Zaštitnik podsjeća da odredba člana 69 Ustava Crne Gore jamči svakom građaninu pravo na zdravstvenu zaštitu. Navedena odredba je, kao i ostale ustavne odredbe o slobodama i pravima čovjeka i građanina, ustavna, odnosno sadržajna osnova za zakonsko uređivanje odnosa u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja.

19. U skladu sa odredbom člana 12 Zakona o zdravstvenoj zaštiti stranac ima pravo na zdravstvenu zaštitu u Crnoj Gori u skladu sa ovim zakonom i međunarodnim ugovorom, a zdravstvene ustanove i zdravstveni radnici dužni su da strancu ukažu hitnu medicinsku pomoć. Troškove pružene hitne medicinske pomoći ili druge vrste zdravstvene zaštite, snosi stranac prema cjenovniku zdravstvene ustanove, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređeno.

---

<sup>14</sup> član 48 stav 2 Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju i član 2 stav 1 Odluke o zdravstvenoj knjižici ("Službeni list Crne Gore", br. 019/19 od 29.03.2019, 111/20 od 18.11.2020)

20. Ustavom zajamčeno pravo svakog građanina na zdravstvenu zaštitu, podrazumijeva da svaki građanin ima pravo na dostupnu, kvalitetnu i efikasnu zdravstvenu zaštitu. Međutim, zdravstvena zaštita koja proizlazi iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za sve građane koji imaju status osiguranika ostvaruje se u okvirima koji su utvrđeni zakonom i u skladu s podzakonskim propisima.

21. Nakon sprovedenog ispitnog postupka, a imajući u vidu prethodno navedeno, Zaštitnik nije mogao da utvrdi da je postupanjem Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, podnosiocu pritužbe povrijeđeno pravo na zdravstvenu zaštitu, zajamčeno članom 69 Ustava Crne Gore.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA  
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE  
Tatjana Radović Todorović

Dostavljeno:

- Podnosiocu pritužbe,
- Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore,
- a/a